

TÍÐINDI

Mangla amboð at meta um órímiliga húsaleigu

Endamálið er at fáa leiguprísinn niður við at geva leigunevndini heimild til at lækka leiguna fyri ein bústað, har leigan verður mett at vera ov høg. Men har eru eingi hagtøl ella annað at meta út frá, og Bústaðir meinar, at hetta fer at gera tað verri hjá teimum veiku at fáa bústað

Pætur Hjalmar Evensson

Leigunevndin, sum kærmyndugleiki í trætumálum millum leigara og útleigara, hevur higartil havt heimild til at forfjóna eina hækking av leiguprís. Men nú skal leigunevndin eisini hava heimild at lækka ein frammanundan avtalaðan prís millum útleigara og leigara.

Eftir uppskoti frá desember 2018 kann leigunevndin lækka leiguna, verður tað mett, at leigað verður út fyri okursprís.

Í viðmerkingunum til lógarbroytingina verður eitt nú víst á, at “Tað er leigunevndin, sum í hvørjum einstøkum føri má meta um, hvørt avtalaða leigan er rímilig. Nevnast skal tó, at heimildin er ætlað sum eitt amboð í teimum støðum, har avtalaða leigan liggur lutfalsliga greitt omanfyri kostnaðarstøðið á leigumarknaðinum annars.”

Hava ikki neyðugu amboðini

Men leigunevndin metir seg ikki hava neyðugu amboðini til at meta um hetta, og tí ber ikki til at meta um, hvørt ein givin leiga er órímilig í mun til kostnaðarstøðið á leigumarknaðinum. Í ársfrágreiðingini hjá leigunevndini fyri 2018 stendur skrivað:

- Tað ber ikki til at gera metingar við støði í “kostnaðarstøðinum á leigumarknaðinum annars”, tá kostnaðarstøðið á føroyska leigumarknaðinum ikki er greinað og ongi hagtøl ella annað finst, ið lýsir, hvat kostnaðarstøðið á føroyska leigumarknaðinum er.

- Skal taka støði í stødd og góðsku

Tí mælir leigunevndin til, at hagtøl um kostnaðarstøðið á leigumarknaðinum verða savnað og greinað við støði í skilmarkaðum metingarstøðum.

- Hesi metingarstøði kunnu

t.d. taka støði í landafrøðiligu staðsetingini, stødd, góðsku og um leigumálið verður leigað út við ella uttan innbúgv, ljóðar tað frá leigunevndini.

Nógv mál

Leigunevndin sær fyri sær, at hendan broytingin fer at kasta munandi meira umsitingarligt arbeiði av sær. Bara í fjør fekk leigunevndin nevnliga nógvar kærur um hækking av húsaleigu, ið leigari metti sum órímiliga.

Sambært ársfrágreiðingini hjá leigunevndini vóru 60 mál skrásett í 2018. Harav vóru 23 kærur, 26 skrivligir fyrispurningar, umframt 11 mál av øðrum slag. Til samanberingar skrásetti leigunevndin 39 mál í 2017, harav 20 kærur, 12 fyrispurningar og 7 mál av øðrum slag.

Tey veiku koma at standa fyrir skotum

Almenna bústaðarfelagið Bústaðir hevur gjørt viðmerking-

ar til uppskotið og finnst at tí. Bústaðir kallar hetta eina sjáldsama avmarking í avtalufrælsinum millum partarnar.

- Tað er ikki vist, at broytingin fer at hava við sær, at leiguprísirnir vera lægri, skrivar Bústaðir í viðmerking.

Bústaðir stúrir fyri, at hendan heimildin fer at ganga út yvir tann veika partin í samfelagnum sæð í mun til bústaðarneyðina. Tí um leigan er ov høg, so kann leigarin kera avtalaða leiguprísinn til leigunevndina. Men tað fer útleigarin ikki at tíma - og fyri at sleppa undan hesum, so leigar viðkomandi heldur til ein, sum er betur fyri búskaparlaga.

Tí stúrir Bústaðir fyri, at tey, sum eru illa fyri, ikki fáa líka góðan møguleika at fáa íbúð, og at hetta eisini kann raka tey, sum Almannahverkið hevur í privatum leigubústaðum.

Bústaðir meinar, at tað rætta heldur vildi verið at víðkað um útboðið av leigubú-

staðum fyri at tryggja rímiligan leiguprís, tí við fleiri bústaðum tryggjar mann, at leiguprísurin ikki verður trýstur ov høgt upp.

- Hetta er bara til óvanligar støður

Eyðgunn Samuelsen, landsstýrskvinna í Almannahverkið, sigur, at heimildin hjá leigunevndini ikki er ætlað til vanligar støður. Tí væntar hon ikki, at leigara fara at misnýta møguleikan at kera.

- Hetta er bara ætlað til óvanligar støður, har leigan er greitt órímilig. Ein óvanlig støða er, um tú leigar í einum kjallara, sum er í ringum standi og leigan kortini er høg. Tú kanst jú ikki gjalda 10.000 fyri ein kjallara, um har er soppur í ella um vindeyguni eru brotin, sigur Eyðgunn Samuelsen.

Almannahverkið tekur undir við, at vitanin um kostnaðarstøðið á føroyska leigumarknaðinum í lötuni ikki er nøktandi. Almannahverkið hevur tí valt at fara at kanna, hvussu eitt betri hagtalsgrundarlag kann fáast til vegna.

- Hetta er nakað nýtt, har mann má uppbyggja eina praksis og finna standard leiguprísir. Vit hava so fá amboð, sum nú er, so í byrjanini má mann finna ein leist at umsita eftir, sigur Eyðgunn Samuelsen og vísir á, at kommunar fara at skráseta leigumál, har metingarstøði sum stødd og staðseting verða ásett.